

Του έρωτα και της νοσταλγίας

«Μαγδαληνή, Μάγδα, Μάγκι...», το πρώτο μυθιστόρημα της Έλλης Παιονίδου για μεγάλους

Από τον ΓΙΩΡΓΟ ΦΡΑΓΚΟ

Η λογοτεχνική παράγωγή της Έλλης Παιονίδου, στα σαράντα τόσα χρόνια που δημιουργεί εκδίδοντας το έργο της σε βιβλία, είναι πλούσια, τόσο ποσοτικά και ποιοτικά, όσο και ειδολογικά. Στα τριάντα και πλέον λογοτεχνικά της βιβλία συγκαταλέγονται δέκα ποιητικές συλλογές, περίπου δεκαπέντε βιβλία παιδικής και νεανικής λογοτεχνίας και άλλα. Με το λογοτεχνικό είδος του μυθιστορήματος η Έλλη Παιονίδου άρχισε να ασχολείται σχετικά πρόσφατα. Το τελευταίο μυθιστόρημα της «Μαγδαληνή, Μάγδα, Μάγκι...», που κυκλοφόρησε το 2004, είναι το πρώτο το οποίο απευθύνεται σε ώριμο αναγνωστικό κοινό. Προηγήθηκαν τα μυθιστορήματα «Οι σειρήνες του Μανχάταν» το 1997 και «Ο Πράσινος Πύργος» το 2001, που εμπίπτουν στην κατηγορία της νεανικής λογοτεχνίας.

Έχω παρατηρήσει ότι όσο πιο ώριμο ηλικιακά είναι το αναγνωστικό κοινό στο οποίο απευθύνεται η Έλλη Παιονίδου, τόσο πιο στέρεη και πιο ψηλαφητή είναι και η ιχνηλάτηση των αυτοβιογραφικών στοιχείων στο συγκεκριμένο κάθε φορά έργο της. Ίσως γιατί και η ίδια θέλει να μιλά στους μεγαλύτερους αναγνώστες με περισσότερη σιγουριά, περισσότερο ρεαλισμό και λιγότερη φαντασία, πατώντας γερά στο στέρεο έδαφος των προσωπικών βιωμάτων.

Αυτό συμβαίνει και στο μυθιστόρημα «Μαγδαληνή, Μάγδα, Μάγκι...». Η ηρωίδα του βιβλίου είναι περίπου στην ηλικία της συγγραφέως. Έχει παιδιά περίπου στην ηλικία των παιδιών της συγγραφέως. Και που αυτά τα παιδιά, όπως επίσης και τα παιδιά της Έλλης Παιονίδου, ζουν στο εξωτερικό παντρεμένα με αλλοδαπούς. Η ηρωίδα του βιβλίου, όπως και η συγγραφέας, ταξιδεύει συχνά και ζει κάποια διαστήματα του χρόνου στο εξωτερικό. Τα κοινά σημεία αναφοράς είναι πολλά. Όπως πολλές είναι και οι γούβες της ζωής της Έλλης Παιονίδου, γούβες γεμάτες με νερό απ' όπου αντλεί με αγάπη και ποτίζει με φροντίδα το αναγνωστικό της κοινό.

Το εξωτερικό περίγραμμα του βιβλίου - οι χώρες όπου εξελίσσεται ο μύθος, Αγγλία, Αμερική, Κύπρος, οι ήρωες που αναπτύσσουν δράση στις σελίδες του, Κύπριοι, Άγγλοι και Αμερικανοί - δημιουργεί προϋποθέσεις και προδιαγραφές να μετεξελιχθεί το μυθιστόρημα σ' ένα κοσμοπολίτικο ανάγνωσμα, τόσο τοποκεντρικά, όσο και ανθρωποκεντρικά. Ωστόσο, ουδόλως συμβαίνει κάτι τέτοιο. Το μυθιστόρημα - παρά το όποιο εξωτερικό περίγραμμα και περίβλημα του - μετουσιώνεται σταδιακά σ' ένα νοσταλγικό ύμνο για την Κύπρο του χθες και μια γλυκιά ελεγεία για την Κύπρο του σήμερα. Οι περιγραφές του Λονδίνου και της Νέας Υόρκης μοιάζουν μουντές, θαμπές, υποτονικές και ξέπνοες. Κι αυτό σε σύγκριση με το πως περιγράφει η συγγραφέας το ιστορικό κέντρο της παλιάς Λεμεσού, την παραλία της πόλης, όπως ήταν τη δεκαετία του '50 και όπως έγινε σήμερα. Στις «κυπριακές» περιγραφές του βιβλίου οι σελίδες ζωντανεύουν, αποκτούν χρώμα, φως. Ο μεσογειακός ήλιος λαμπυρίζει μέσα από τις γραμμές του κειμένου.